

Svar på 10-dagesforespørgsel fra SF om råstofindvinding i bugten

28. april 2026
Side 1 af 3

Råstoffer fra søterritoriet tilhører den danske stat, og staten er myndighed for råstofindvinding på søterritoriet, hvor indvinding sker efter tilladelse fra Miljøstyrelsen. Staten er også myndighed for indvinding af råstoffer på strandbredder og kyststrækninger, hvor indvinding sker efter tilladelse fra Kystdirektoratet. Regionerne er myndighed for indvinding af råstoffer på land.

Teknik og Miljø
By og Natur
Aarhus Kommune

Spørgsmål fra SF

1. Vi ønsker en oversigt over, hvor meget sand og grus fra havet, de enkelte kommuner bruger i Østjylland, og specielt for Aarhus Kommunes område, hvor ad bliver der brugt af sand fra havet.

Danmarks Statistik oplyser, at der i Region Midt i 2024 blev indvundet 3.295.000 m³ råstoffer fra havet, hvoraf fyldsand udgjorde den største del af indvindingen med 2.584.000 m³. På land blev der i 2024 indvundet 7.962.000 m³ råstoffer i Region Midt. Der er ikke umiddelbart lavet opgørelser over, hvor meget sand de enkelte kommuner i Østjylland anvender.

Jord og Grundvand
Karen Blixens Boulevard 7
8220 Brabrand

Direkte telefon: 61 92 18 82

Sagsbehandler:
Marianne Sølgaard

2. Hvilke planer er der for at reducere forbruget af jomfruelige råstoffer, blandt andet gennem øget genbrug sand og grus fra land?

Aarhus Kommune deltager i partnerskabet Råstofinitiativet, som er et partnerskab af offentlige aktører og private virksomheder, der arbejder for færre råstoffer i anlægsarbejder. Region Midt faciliterer partnerskabet. Ambitionen for partnerskabet er at påvirke og ændre vores vaner, så der kan udarbejdes nye standarder for mængden af sand, grus og sten i anlægsarbejder, samt at der i højere grad genanvendes råstoffer. Råstofinitiativet arbejder også med konkrete cases, f.eks. med at udvikle et bæredygtigt alternativ til standard stabilgrus.

3. Vi ønsker klarhed over, hvilke konkrete resultater for bugten og for råstof-forbruget på land, det har givet, at Aarhus Kommune har underskrevet en hensigtserklæring om "sammen om mindre råstofforbrug".

Aarhus Kommune arbejder med at implementere hensigtserklæringen, men da erklæringen blev underskrevet i 2025, ser man ikke resultaterne endnu. Der er dog de seneste år sket et øget forbrug af genbrugsmaterialer som erstatning for råstoffer, særligt på vejdriftsområdet.

4. Vi ønsker en oversigt over, hvilke alternativer, der findes for at mindske råstofindvindingen fra bugten - såsom genbrug af sand via vaskning/sortering af overskudsjord.

28. april 2026
Side 2 af 3

Der kan bl.a. peges på følgende:

1. **Øget genanvendelse af materialer**
Genbrug af fx beton, asfalt, glas og metal.
2. **Cirkulær økonomi i byggeriet**
Bygninger designes til at kunne skilles ad, så materialer kan genbruges i nye projekter frem for at blive affald.
3. **Mere effektiv materialeanvendelse**
Optimering af konstruktioner og design, så der bruges færre materialer uden at gå på kompromis med kvalitet og sikkerhed.
4. **Substitution med alternative materialer**
Erstatning af råstoffer som sand og grus med fx restprodukter (slagge, flyveaske eller knust beton).
5. **Forlængelse af levetid for produkter og bygninger**
Vedligeholdelse og renovering frem for nedrivning mindsker behovet for nye råstoffer.
6. **Øget brug af sekundære råstoffer**
Systematisk anvendelse af affaldsprodukter fra industri og byggeri som nye ressourcer.
7. **Bedre planlægning af anlægsprojekter**
Koordinering af jord- og materialestrømme, så overskudsmaterialer fra ét projekt bruges i et andet.
8. **Strammere regulering og planlægning**
Stat og regioner kan begrænse råstofindvinding gennem råstofplaner og miljøkrav.
9. **Økonomiske incitament**
Afgifter på råstofindvinding eller tilskud til genanvendelse kan gøre bæredygtige løsninger mere attraktive.
10. **Digitalisering og data i materialestyring**
Brug af fx BIM og materialepas giver overblik over ressourcer og gør det lettere at genbruge materialer.
11. **Adfærdsændringer og efterspørgsel**
Mindre forbrug og større fokus på bæredygtige løsninger hos både borgere og virksomheder reducerer presset på råstoffer.
12. **Innovation og teknologiudvikling**
Nye byggemetoder og materialer kan reducere behovet for traditionelle råstoffer.

5. I forhold til disse alternativer til opsugning af marine jomfruelige råstoffer ønsker vi belyst, hvad der holder Aarhus Kommune tilbage fra at benytte

disse, og hvordan byrådet kan fremme brug af alternativer til marin sandsugning.

28. april 2026
Side 3 af 3

Ovennævnte tiltag for at mindske forbruget af råstoffer, kan ske på mange planer i samfundet.

Aarhus Kommune anvender ikke råstoffer fra bugten i byggeprojekter i Aarhus Ejendomme, Teknik og Miljø. Kommunen etablerer sandpuder mv. med materiale fra grusgrave på land.

Teknik og Miljø arbejder på flere projekter, som har til formål at begrænse brugen af råstoffer. Der arbejdes for tiden med et pilotprojekt i en byggemodning i Mårslet, hvor man arbejder med at anlægge en vejstrækning uden anvendelse af sand og stabilgrus, men hvor jorden i stedet kalkes.

Der arbejdes desuden med en del projekter, hvor der anvendes genbrugsmaterialer i stedet for jomfruelige råstoffer. Her er det største projekt den nye Engholmvej i Lisbjerg, hvor man primært har benyttet genbrugsmaterialer til opbygningen af veje og stier, og jorden fra projektet er forblevet i området.

Det er ikke uproblematisk at anvende genanvendte materialer, da man ofte oplever, at leverancesikkerheden ikke er så stabil, som man tidligere har været vant til.

6. Har kommunen, med Danmarks næststørste by, egen råstof-grav på land?

Kommunen driver ikke en råstofgrav. Der er i regionens råstofplan fra 2020 udlagt et område ved Spørring SV til råstofgraveområde. Der er ikke andre udpegede råstofområder i Aarhus Kommune. I råstof-graveområdet Spørring SV er der pt ingen aktiviteter, og der er ikke aktører, som har ansøgt om en råstofindvindingstilladelse.

Med venlig hilsen

Nicolaj Bang

/

Henrik Seiding